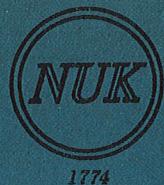

2

Februar 1997

vol. 7

1774

430306

NJIŽNIČARSKE NOVICE

ISSN 0353-9237

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

7(1997)2

VSEBINA

Splošnoizobraževalne knjižnice	str. 1
Šolske knjižnice	str. 4
Visokošolske knjižnice	str. 5
Bralno društvo	str. 6
Mednarodna srečanja	str. 7
Pa še to	str. 8
Obvestila	str. 9
Priloge	str. 10

Knjižničarske novice 7(1997)2. ISSN 0353-9237. Izdala: Narodna in univerzitetna knjižnica, INDOK center/knjižnica za bibliotekarstvo, 1001 Ljubljana, Turjaška, 1, p.p. 259. Urednik: Jelka Kastelic. Uredniški odbor: mag. Melita Ambrožič, Ivan Kanič. Naklada: 660 izvodov. Cena posamezne številke: 500 SIT. Knjižničarske novice lahko naročite za pol leta (januar-junij ali julij-december) ali za celo leto (januar-december). Naročila in odpovedi pošiljajte pimeno. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje RS št. 23/179-92 z dne 16.3.1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometnem davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Naslov uredništva: NUK, Enota za razvoj knjižničarstva, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah (v ASCII formatu) ali po elektronski pošti (NUK::JELA).

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

STANDARD - PRIPOROČILO ALI PREDPIS?

(Poročilo o seminarju
"Normativi in standardi
za splošne knjižnice";
NUK, 16. I. 1997)

V skladu s svojim načrtom in na pobudo Sekcije za splošnoizobraževalne knjižnice ter Ministrstva za kulturo je Enota za razvoj knjižničarstva pri Narodni in univerzitetni knjižnici 16. januarja 1997 priredila seminar "Normativi in standardi za splošne knjižnice", kot uvod v začetek posodabljanja slovenskih standardov in normativov za splošne knjižnice. Cilj seminarja, ki se je zaključil z okroglo mizo, je bil pridobiti predloge za oblikovanje izhodišč učinkovitega pristopa k posodobitvi sedanjih standardov. V ta namen je okroglo mizo uvedlo dvoje predavanj, na katerih sta predavatelja govorila o strokovnem pomenu in uporabi standardov in normativov.

"Standard je na temelju konsenza uvedeni dokument, ki ga je potrdil priznan organ in ki zagotavlja za splošno in ponavljano rabo pravila, smernice ali karakteristike za dejavnosti ali zadevne rezultate, namenjene za dosego optimalne uresjenosti na danem področju", je bila definicija ISO/IEC, ki jo je dr. Matjaž Žaucer v svojem predavanju "Pomen standardov in normativov v knjižničarstvu" navedel v začetku in takoj opozoril, da je standard kot

tak dokument neobvezen, vendar pa zelo priporočljiv za uporabo. V rastočem številu variant postopkov in izdelkov nam olajšuje sporazumevanje, povečuje splošno ekonomičnost, varnost, zaščito potrošnikov in interesnih skupin, odstranjuje tehnične ovire, v knjižničarstvu pa omogoča tudi primerjanje in vrednotenje uspešnosti knjižnic in njihovih storitev in ga je zato priporočljivo imeti ter povezati z zakonodajo in predpisi.

Pripravljanje standardov je po njegovem mnenju zahtevno, dolgotrajno delo, v katerem sodelujejo vsi zainteresirani in najbolj razvite knjižnice, ki z ustreznimi metodami poskrbijo z upoštevanjem načel sočasnosti, skladnosti, sledljivosti, sklicevanja na standarde, široke uporabnosti, revizije v primernem času, kompleksnosti vsebine in internacionalnosti za dobro pripravo nacionalnega standarda.

Silva Novljan je v predavanju "Uporaba standardov in normativov pri načrtovanju in merjenju uspešnosti ter kvalitete dela" izhajala iz družbenih sprememb, ki vplivajo na spremenjanje poudarkov pri delovanju knjižnic in s tem tudi na merjenje učinkovitosti oz. uspešnosti delovanja knjižnice. Vodenje in upravljanje knjižnice v sodobnem času usmerjajo sodobna načela trženskega upravljanja (analiza, načrtovanje, izvajanje in nadzor), s katerim knjižnica ugotavlja svoje pomanjkljivosti/prednosti izpolnjevanja in zadovoljevanja potreb in želja uporabnikov. Te so osnova za delovanje knjižnice in je zato knjižnica po mnenju strokovnjakov pogojena s časom in okoljem, v katerem deluje.

V merjenju je zato potrebno uveljavljati take postopke, ki bodo merili uspešnost zadovoljevanja potreb in želja uporabnikov in vrednotili knjižnico ne le po tem kako

deluje, temveč tudi ali počenja, kar bi morala početi. S primerjavami zbiranja in analiziranja podatkov o pogojih dela in delu slovenskih splošnoizobraževalnih knjižnic s tutimi je opozorila, da dosegamo mednarodno primerljivo raven zbiranja podatkov (ne pa tudi uveljavitve in doseganja posameznega indikatorja v praksi) in da pri interpretaciji rezultatov na državnem nivoju izhajamo iz splošnih ciljev, ki določajo, da je uspešna tista knjižnica, ki ji je uspelo v danih pogojih pridobiti nove uporabnike, nove člane in izboljšati doseganje (preseganje) standardnih določil. Tak splošni cilj pa je navadno uveljavljen tudi v posamezni knjižnici in se zato s sodobnimi metodami merjenja uspešnosti knjižnic še zmeraj preredko srečamo.

Tudi na tej splošni ravni merjenja, ki ga občasno dopolnjujejo študije uspešnosti posameznih storitev, pa sedanji Normativi in standardi za splošnoizobraževalne knjižnice ne usmerjajo (in podpirajo) več v celoti strokovnega razvoja in jih je zato potrebno času in okolju primerno posodobiti. Mnenja o ustreznosti standardov in posameznih indikatorjev so bila med 57 udeleženci okrogle mize različna, enostnost pa izražena v stališču, da bi morali biti standardi in normativi oblikovani tako, da bi bolj kot dosedaj olajšali vodenje in upravljanje knjižnic pri doseganju posameznih indikatorjev, kar pomeni, da bi morali biti bolj kot do sedaj obvezni za financerja. Razprava o tem, ali naj bodo standardi priporočilo ali predpis, se je na koncu usmerila v razmišljanje, naj se standardi posodobjo v dokument, ki bo strokovno priporočilo o primernosti delovanja splošne knjižnične mreže in posameznih knjižnic v nji, problemi uveljavljanja ustreznejšega financiranja knjižnic

pa naj se rešujejo (lahko tudi urgentno) z drugim dokumentom, ki bo imel izpostavljene posamezne indikatorje (ta čas so najbolj ogroženi zaradi neustreznega finančiranja prostor, kader, prirast knjižničnega gradiva) in ki bo obvezoval ustanovitelja (državo ali lokalno skupnost) za financiranje.

Po oblikovanju priporočil, najdelovna skupina pri pripravi predloga upošteva sedanje razvojno stanje knjižnic in postavlja take zahteve, da se bodo vse knjižnice lahko razvijale v skladu s potrebami okolja, pri čemer jo naj usmerjajo že sprejeta stališča o vlogi in pomenu knjižnic v splošni knjižnični mreži in v knjižničnem informacijskem sistemu. Z zagotovilom, da bodo pri sestavi delovne skupine za pripravo predloga posodobljenih standardov upoštevani tudi kandidati Zveze splošnoizobraževalnih knjižnic, se je razprava zaključila.

Silva Novljan

POČASTILI DAN SLOVENSKE KNJIGE V KARLOVCU

5. decembra 1996 smo se predstavniki novomeške Knjižnice Mirana Jarca udeležili proslave dneva slovenske knjige v karlovški Mestni knjižnici "Ivana Gorana Kovačića". Gost letošnje prireditve je bil slovenski pesnik, dramatik, prevajalec in urednik Boris A. Novak.

Popoldne smo si ogledali prostore knjižnice in razstavo slovenskih knjig, ki smo jih v letu 1996 kupili s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo RS in ponudbe Zavoda za odprto družbo Slovenija (gre za več

kot 200 knjig). Pri nakupu slovenskih knjig sem se odločila za širši izbor slovenske strokovne literature, zastopanih naj bi bilo čim več različnih področij, pri leposlovju pa za izbor literature za otroke in odrasle. Jeseni 96, kot leta poprej, je karlovška Mestna knjižnica spet izdala Bilten slovenskih knjig.

Zvečer smo v prepolni čitalnici Študijskega oddelka prisluhnili pesniški besedi gosta večera Borisa A. Novaka. Ob tej priliki sem predstavila njegov ustvarjalni opus in kot ena od prevajalk knjige njegovih pesmi v hrvaščini Sveta svjetlost, ki je leta 1996 izšla pri zagrebški založbi Durieux. V programu je sodeloval karlovški oktet (zapel je tudi nekaj slovenskih pesmi) in zagrebška igralka Ljubica Jović, avtor je bil vidno ganjen ob njeni interpretaciji. Poleg branja svoje poezije je Boris A. Novak povzel glavne poudarke svojega eseja o poeziji Daneta Zajca. Že dolgo se ni zgodilo, da bi se beseda tako dotaknila publike. Popolnoma doživeto.

Med publiko je bilo veliko Slovencev in predstavnikov slovenskih kulturnih društev iz Zagreba in Karlovca. Slovenski veleposlanik na Hrvaškem g. Matija Malešič je redni gost slovenskih dnevov kulture v Karlovcu, iz naših knjižničarskih vrst je bila prisotna nepogrešljiva ga. Silva Novljan, svetovalka za splošnoizobraževalne knjižnice pri NUK in njena kolegica iz zagrebške nacionalke. Prireditve so se udeležili še g. Igor Prodnik, svetovalec z Ministrstva za kulturo RS, predstavniki karlovških mestnih oblasti in redni obiskovalci knjižnice.

Tudi med sproščenim klepetom po prireditvi, ob prigrizku, smo spoznali številne nove prijatelje in dobili vtis, da to, kar počnemo, res vzpostavlja, zdaj že četrto leto, dolgotrajne stike med kulturami in

narodi in ima svoj globlji pomen, da ne rečemo poslanstvo.

Jadranka Matić-Zupančič

PRENOVLJENI ENOTI MARIBORSKE KNJIŽNICE

15. januarja letos smo po letu in pol ponovno odprli dve naši enoti na desnem bregu Drave - Knjižnico Tabor in Pionirska knjižnica Tabor. Obe knjižnici imata dolgoletno tradicijo, predhodnica oddelka za odrasle je bila namreč nekdanja sindikalna Delavska knjižnica, ki že od ustanovitve dalje slovi po bogatem fondu, predvsem ponuja bralcem veliko strokovnega gradiva s področja filozofije in psihologije ter družbenih ved in umetnosti, tako monografskih publikacij kot periodike.

Res je, da je obnova trajala kar predolgo, predvsem zaradi nesolidnosti izvajalcev, med katerimi so se le redki držali pogodbenih rokov. Bralci so obe knjižnici že zelo pogrešali. Zato pa smo bili vsi skupaj ob otvoritvi toliko bolj zadovoljni, saj so prostori dobili popolnoma novo podobo. Oddelek za odrasle je povečan za čitalnico, ki lahko postane tudi prostor za prireditve, enako možnost imamo tudi v pionirskem oddelku, vhod je skupen za oba oddelka (prej so morali otroci v svojo knjižnico z druge ulice), majhen delovni prostor je lično in praktično urejen, zelo pomembna pridobitev pa je tudi dovoz za invalidske vozičke. V obeh enotah smo namestili sistem za varovanje gradiva, skupaj so mladim in odraslim bralcem na voljo 4 terminalska mesta z

dostopom do COBISS/OPAC ter osebni računalnik za povezavo v internet. V mreži Mariborske knjižnice imamo tako sedaj že 7 enot, ki so računalniško povezane in omogočajo tudi računalniško izposojo. V prihodnjih letih načrtujemo komunikacijsko povezati in računalniško opremiti vseh 16 naših knjižnic in bibliobus.

Načrt prenove in opreme je izdelal arhitekt Janko Zadravec, celotna investicija je veljala 25 milijonov tolarjev, od tega je zagotovila Mestna občina Maribor 20 milijonov, razliko pa smo pokrili z lastnimi sredstvi (za računalniško opremo, sistem za varovanje gradiva in del elektro instalacij).

Do otvoritve knjižnice je kolegica Barbara Kovar v sodelovanju z ilustratorjem Samom Jenčičem in sodelavci IZUMa pripravila tudi domačo stran Mariborske knjižnice na internetu (<http://sikmb.mb.sik.si>), ki bo kmalu dostopna tudi v angleškem jeziku.

Dragica Turjak

ŠOLSKE KNJIŽNICE

INFORMACIJSKA PISMENOST

V prenovljenem programu osnovne in srednje šole naj bi tudi šolska knjižnica dobila ustreznoulogo pri opismenjevanju učencev. Skupaj z vsemi izvajalci vzgojno-izobraževalnih vsebin bo morala uresničevati program informacijskega opismenjevanja, ki zagotavlja us-

trezno pismenost prebivalcev za njihovo aktivno vključevanje v družbo. Učni načrt uresničevanja ciljev informacijskega opismenjevanja pripravlja Predmetna kurikularna komisija za šolske knjižnice, katere predsednik je dr. Jože Urbanija, člani: Tilka Jamnik, Silva Novljjan, Majda Steinbuch, Zdenka Sušec, Francka Žumer in strokovna tajnica mag. Ema Stružnik.

Cilj informacijskega opismenjevanja v šolskem sistemu:

Pri pouku predmetov (izobraževalnih vsebin) osnovne in srednje šole pridobivajo učenci s sodelovanjem knjižnice (knjižničarja) znanja, spretnosti in navade za pridobivanje, vrednotenje, uporabo in predstavitev informacij iz različnih virov. Pouk je usmerjen k učenju učenja, h kritičnemu ustvarjalnemu razmišljanju ter izražanju misli, čustev, zaznav in predstav.

Učenci sprejemajo, doživljajo in razumevajo informacijska znanja kot funkcionalne spretnosti, bistvene za aktivno, racionalno pridobivanja kvalitetnega znanja ter razvijanja sposobnosti in spretnosti na različnih področjih za vseživljensko in samostojno izobraževanje.

Splošni (globalni) cilji

Pri pouku obveznih izobraževalnih vsebin in pri izbirnih interesnih dejavnostih:

- razvijajo učenci sposobnosti za branje, pisanje, poslušanje, govor, gledanje in risanje
- razvijajo kognitivne strategije za selekcijo, pridobitev, analizo, sintezo, vrednotenje in ustvarjalno rabo ter predstavitev informacij na vseh ravneh in področjih
- razvijajo sposobnosti za učinkovito reševanje problemov, od

zavedanja problema, analiziranja informacijske potrebe in oblikovanja vprašanja preko določitve lokacije informacij, izbora informacij, njihove uporabe, do komuniciranja in ovrednotenja.

Sistematično in funkcionalno (v povezavi z obravnavanimi izobraževalnimi temami) spoznavajo:

- lokacije informacij (možnosti tekočega informiranja o publikacijah, lokacije kot viri informacij in njihove vloge - možnosti za tekoče seznanjanje z novostmi v skladu z interesu - knjižnice - specializirane informacijske službe)
- informacijske vire za splošno, specialno in tekoče informiranje (referenčna literatura- periodika - katalogi, sistemi za iskanje informacij v on-line bazah podatkov)
- tiskane in netiskane vire (vsebinska klasifikacija - sestava/bibliografska struktura uporabnost/orodja, sistemi)
- zmožnosti uporabe informacijske tehnologije

Aktivno sodelujejo v razvijanju in pridobivanju znanj, sposobnosti, spretnosti, navad, vrednot in njihovega pomena z izborom različnih možnosti in učinkovite učne strategije, povezujejo znanja različnih področij in na sebi primernem nivoju oblikujejo metakognicijo, svojo osebnost ter socialne odnose.

Silva Novljanc

VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE

PRVA SEJA KNJIŽNIČNEGA SVETA UNIVERZITETNE KNJIŽNICE

Na prvi seji, dne 10.12.1996, se je konstituiral knjižnični svet Univerzitetne knjižnice UL, to je najpomembnejši upravni organ knjižničnega sistema Univerze v Ljubljani.

Predsednik sveta je prorektor prof. dr. Janek Musek, članov sveta pa je 12 in sicer 6 predstavnikov članic Univerze v Ljubljani ter 6 predstavnikov njenih knjižnic. Predstavniki so bili izbrani na osnovi Frascattijeve delitve znanstvenih področij. Na sejo sveta so bili vabljeni tudi predsednik komisije senata UL za razvoj informacijskega in knjižničnega sistema, prof. dr. Matjaž Omladič, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice, mag. Lenart Šetinc, ravnatelj Centralne tehniške knjižnice, dr. Matjaž Žaucer, vodja Informacijsko razvojne službe UL, mag. Primož Južnic, svetovalka za visokošolske knjižnice pri NUK, Ana Martelanc in predstavnik študentov Tomaž Štupnik.

Na dnevnem redu prve seje je bila najprej informacija o nalogah knjižničnega sveta, ki jo je podal prof. dr. Matjaž Omladič. Sledila je še razprava o vsebini vprašalnika o delu visokošolskih knjižnic. Z vprašalnikom želi knjižnični svet, poleg običajnih podatkov o delu knjižnic, zbrati še mnenja knjižničarjev o perečem problemu oblikovanja bibliografij učiteljev ljubljanske univerze

ter mnenje o vlogi in nalogah bodoče univerzitetne knjižnice. Zadnjo točko dnevnega reda, to je razpravo o pravilih delovanja knjižničnega sistema, so člani sveta preložili na naslednjo sejo, ki bo 4. februarja 1997.

Naj na koncu še dodam, da je bila na seji udeležba članov polnoštevilna, iz česar bi lahko sklepali, da se je na Univerzi v Ljubljani končno vendarle pojavil interes po ureditvi razmer na področju visokošolskega knjižničarstva.

Ana Martelanc

BRALNO DRUŠTVO

PRVA PODRUŽNICA BRALNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE JE USTANOVLJENA V ŠENTRUPERTU NA DOLENJSKEM

17. december 1996, le dva dni po 150-letnici izida Prešernovih Poezij, je bil po kosmačevsko lep, svetel in zvaneč, kakor iz čistega srebra ulit. Prijetno razpoloženje je trajalo, ko smo se zbrali v zbornici Osnovne šole dr. Pavla Lunačka in prisluhnili razmišljaju o pomenu branja. Najprej nas je prepričala pedagoginja Marija Gabrijelčič, saj je razmišljanje o branju njeno življensko delo. Ob miselnih vzorcích nam je z različnih zornih kotov osvetlila branje. Naš cilj mora biti naučiti učenca hitro in uspešno brati, saj je počasno branje slaba

popotnica za življenje. - Uspešno branje pa je veselje, užitek, smotrna izraba prostega časa, osnova za učenje in smoizobraževanje ter plemenitenje osebnosti.

Tilka Jamnik, vodja Pionirske knjižnice v Ljubljani, pa je spregovorila o knjižni vzgoji otrok od najmlajšega obdobja do tretjega razreda. Zelo je važno, da starši berejo otrokom, saj se v družini oblikujejo temelji za kasnejše uspešno branje. Skozi branje mora otrok čutiti toplino, ki mu jo dajemo, saj nobena stvar ne more nadomestiti branja. Z vsem svojim žarom nas je Tilka Jamnik, strokovnjakinja za mladinsko književnost, prepričala, da je pot do branja samo od odraslih k mlajšim, hkrati pa branje bolj združuje ljudi, kot kateri koli medij - še več: tudi odrasli lahko uživamo ob pripovedi.

Udeleženci posveta so si ogledali stalni razstavi na šentrupertski šoli. Izvirne ilustracije mladinskih del vsebujejo že 150 slik priznanih slikarjev, zbirka pa je nastala v zadnjih treh letih. Nenavadna pa je tudi razstava v knjižnici - Slovenske slike za otroke sveta - slovenske slike z izvirnimi ilustracijami, prevedene v različne jezike. Stalna razstava se je oblikovala na pobudo pisateljice in urednice dr. Kristine Brenkove, obsega pa 190 slikanic.

Z željo, da bi se združevali ljudje ki živijo s spoznanjem, da je šoli treba vrniti čas za branje, hkrati pa približati udeležencem izobrazevanje, se je zbralo 33 udeležencev od Vinice, osrednje Dolenjske do Brežic in soglasno ustanovilo prvo podružnico Bralnega društva Slovenije. Izbrali so tudi vodstvo - sestavljajo ga Jože Zupan, Slavka Kristan in Drago Pirman, v nadzornem odboru pa so Jože Škufoča, Marija Gabrijelčič in Ivan Gregorčič.

Za začetek je k podružnici pristopilo 26 članov, sestajali pa se bodo trikrat letno - drugič ob slovenskem dnevu knjige v Novem mestu, nato pa ob dnevu zlatih knjig v Brežicah, hkrati pa se bodo vključevali tudi v dejavnosti Bralnega društva Slovenije.

Želimo, da bo prvo navdušenje trajalo in združilo še več ljudi, ki podobno mislijo in čutijo.

Jože Zupan

MEDNARODNA SREČANJA

TRETJA EVROPSKA KONFERENCA SERIJSKIH PUBLIKACIJ (Dublin, Irska, 25. - 27. septembra 1996)

Tretja Evropska konferenca serijskih publikacij, ki jo organizira Evropska zveza skupin za serijske publikacije (European Federation of Serials Groups), je lani potekala v Dublinu od 25. do 27. septembra. Na konferenco se je prijavilo 248 udeležencev iz 19 evropskih držav in ZDA. Konferenca je bila v Trinity Collegeu, kjer smo udeleženci tudi stanovali, se prehranjevali in družili. Sama konferenca je neprofitna asociacija, ki pa jo kar velikodušno finančno podpirajo nekatere prominentne založniške in izdajateljske hiše v Evropi (Blackwell, Elsevier, Swets, Kluwer, Wiley, Taylor & Francis, EBSCO, Oxford University Press, UMI ...). Konferenca zaseda

vsaka tri leta, tako da bo naslednja leta 1999.

Koordinatorka konference je bila tokrat gospa Jill Tolson, vodja Skupine za serijske publikacije v Veliki Britaniji. Naj kar na tem mestu povem, da v številnih evropskih državah obstajajo t.i. skupine za serijske publikacije. Namen njihovega delovanja je povezovanje z založniki in izdajatelji serijskih publikacij, sodelovanje z menedžerji informacij v teh medijih in nato posredovanje informacij uporabnikom. Številni udeleženci na konferenci so bili prav predstavniki založniških in izdajateljskih hiš v Evropi, še posebej iz Velike Britanije.

V treh dneh smo slišali devet referatov, organizirani pa sta bili tudi dve okrogli mizi. Teme referatov so se nanašale predvsem na intelektualno lastnino in copyright informacij, na vse množičnejše elektronsko publiciranje serijskih publikacij, iz tega zaščita in cenzura uporabe le-teh na Internetu, na pravno zaščito baz podatkov, zaračunavanje informacij da ali ne, diseminacijo rezultatov s področja znanosti prek elektronskih znanstvenih časopisov, dostopnih na Internetu ali WWW. Te referate so pripravili strokovnjaki s področja prava, informatike, menedžmenta, znanosti, založništva, računalništva.

Okrogli mizi, ki sta ponudili dva sklopa referatov, so vodili strokovnjaki nekaterih znanih evropskih knjižnic oziroma informacijskih centrov (Bayerische Staatsbibliothek, Muenchen, Technical University of Budapest, University of Birmingham, Bibliotheque nationale, Paris, PICA, Leiden, Universidad Politecnica de Valencia). Prvi sklop se je nanašal na arhiviranje serijskih publikacij, drugi pa na uporabo nacionalnih serijskih publikacij kot virov informacij.

V okviru prvega sklopa je bilo še posebej zanimivo slišati, da obstaja v Veliki Britaniji konzorcij (Joint Information Systems Committee), ki vključuje univerze v Birminghamu, Leedsu, Manchesteru in Oxfordu, in ki razvija projekt, imenovan "Internet Library of Early Journals". Ta je del razvoja programa elektronske knjižnice v Veliki Britaniji, ki spravilja na elektronski medij britanske periodične tiske iz 18. in 19. stoletja.

V okviru drugega sklopa so referenti predstavili način nabave seriskih publikacij, količino naslovov serijskih publikacij, vstop do elektronskih informacij prek interneta, medknjižnični sevis in elektronsko posredovanje informacij.

Založniške in izdajateljske hiše in knjigoveški servisi v Evropi so predstavili svoje delovanje, proizvode in servise uporabnikom. Uporabnik ne bo mogel več mimo elektronsko publiciranih serijskih publikacij, vse več pa je tudi baz podatkov, dostopnih prek interneta. Skratka, ponudba informacij online je trenutno za vse proizvajalce najaktualnejša stvar.

Cirila Gabron-Vuk

KONGRES ITALIJANSKIH BIBLIOTEKARJEV V TRSTU

Italijansko bibliotekarsko združenje (Associazione Italiana biblioteche) je zadnje dni novembra 1996 organiziralo v Trstu svoj 42. kongres. Tema kongresa je bila posvečena delovanju splošnoizobraževalnih knjižnic v urbanem okolju s posebnim ozirom na problematiko

uporabnika. V okviru kongresa je potekala tudi redna skupščina združenja.

Istočasno so organizirali tudi 10. "BIBLIOTEXPO 96", obsežno mednarodno razstavo pohištva in raznih artiklov za potrebe knjižnic, predstavitev sistemov proti kraji knjig, predstavitev raznih podatkovnih zbirk in računalniških programov za knjižnice ter razstavo knjig nekaterih italijanskih založb. Vseh razstavljalcev je bilo okrog 90.

Kongresa sem se udeležila kot predstavnica ZBDS in sem bila v tej vlogi tudi gostja italijanskega bibliotekarskega združenja.

Prispevkov, ki so jih referenti predstavili na kongresu še ni na razpolago, ker italijanski kolegi izdajajo zbirke referatov s precejšnjo zamudo, tudi nekaj letno. Pač pa so v Enoti za razvoj knjižničarstva na voljo razni prospekti najnovejših modelov pohištva za knjižnice.

Ana Martelanc

PA ŠE TO

"Prešernovo nagrado" za ustvarjalno in prizadumno delo podeljujemo knjižničarjem, ki v knjižničarstvu nenaklonjenemu okolju in času uspejo:

- ohraniti spoštovanje do človekovega ustvarjanja z zbiranjem, hranjenjem, predstavljanjem in posredovanjem njegovih stvaritev
- vrednotiti človekove stvaritve po kvaliteti, ki jo ima za posameznika in skupine

- predstavljati različnost človekovega ustvarjanja
- razvijati novosti in širiti možnosti izbire
- opozarjati na koristnost knjižnic
- zadovoljevati človekove potrebe, želje in zmožnosti
- omogočati svobodno izbiro
- razvijati in učiti informacijska znanja, spretnosti in navade
- lajšati življenje posamezniku
- prijazno ponuditi pomoč
- deliti informacije, svoje znanje in izkušnje s stanovskimi kolegi.

Uporabniki knjižnic

OBVESTILA

SPREMEMBE DATUMOV TEČAJEV V NUK

Zaradi težav s prostori spremimo datume treh tečajev v mesecu marcu:

1. *Tečaj za strokovno obdelavo knjižničnega gradiva* (Program izobraževanja NUK, str. 5) bo potekal en teden kasneje, torej:
17. - 21. 3. 1997
2. *Katalogizacija serijskih publikacij* (str. 7): **10. - 12. marec**
3. *Obdelava članka* (str. 13): **13. - 14. marec**

Vljudno se opravičujemo za te spremembe, ki nastajajo zaradi tega, ker prostori nove učilnice še niso dograjeni.

Melita Ambrožič

NOVI KNJIGI S PODROČJA KNJIŽNIČARSTVA

Pri založbi Naklada Benja iz Reke je v zbirki "Priručnici iz knjižničarstva" izšla knjiga avtorice Mirne Willer: *Unimarc u teoriji i praksi* (Rijeka: Naklada Benja, 1996, 287 strani).

Zagrebška filozofska fakulteta oz. njen Oddelek za informacijske znanosti pa je izdal že osmo knjigo svoje zbirke in sicer delo Jadranke Lasić-Lazić: *Znanje o znanju* (Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1996, 146 strani). Knjiga obravnava problematiko klasifikacije in klasifikacijskih sistemov.

Omenimo še, da so dosedaj v zbirki Oddelka izšla še naslednja dela: Informacijska znanost i znanje; M. Tuđman: Obavijest i znanje; A. Stipčević: Cenzura u knjižnicama; S. Jelušić: Struktura i organizacija knjižničnih sustava; Obrada jezika i prikaz znanja; I. Maroević: Uvod u muzeologijo in T. Aparac-Gazivoda: Terijske osnove knjižnične znanosti.

O novih knjigah, ki sta obogatili hrvaško bibliotekarstvo bomo objavili prikaza v naslednji številki Knjižničarskih novic.

Melita Ambrožič

Ekonomski center Maribor, p.o., Vas obvešča, da bo za časopisno hišo Večer posnel izvode dnevnika Večer, od leta 1945 na 35 mm mikrofilmski trak. Pobuda za mikrofilmanje časopisa Večer je bila podana zaradi lažjega iskanja posameznih izvodov in prostorske

stiske arhiva. Izvodi časopisov posnetih na mikrofilm so trajni in preprečijo uničenje (vlaga v arhivih, preperelost papirja, poplave, požari...). V časopisni hiši Večer so dali pobudo, da bi v projekt vključili čim več ustanov zainteresiranih za hrambo večera na MF. Večinski delež stroškov snemanja na mikrofilm bo krila časopisna hiša Večer sama, manjši delež v višini cca 300-500 DEM za letnik pa prijavljeni naročniki. Končna cena bo odvisna od števila prijavljenih naročnikov in bo plačljiva v mesečnih obrokih.

Prepričani smo, da je naša pobuda za Vas zanimiva, in da se boste z veseljem vključili v naveden projekt skupaj s časopisno hišo Večer. Pričakujemo Vaš klic. Naša telefonska številka je: 062/226-331. Kontaktne osebe: Andrej Furman, direktor, Branka Lemajič in Majda Obradovič.

PRILOGE

1. Kot prvo prilogo knjižničarskih novic objavljamo pomembnejše podatke o delu visokošolskih knjižnic za leto 1995.

Tabela je sestavljena iz treh delov. V prvem delu prikazujemo podatke knjižnic članic Univerze v Ljubljani, Narodne in univerzitetne knjižnice in Centralne tehniške knjižnice, v drugem delu so podatki knjižnic Univerze v Mariboru. V tretjem delu pa objavljamo podatke nekaterih knjižnic katerih status v odnosu do Univerze v Ljubljani še ni rešen.

Precej podatkov, ki so jih visokošolske knjižnice posredovalle Enoti za razvoj knjižničarstva pri NUK so le ocena stanja oziroma ocena njihove dejavnosti (podatki opremljeni z *). Vzrok, da je precej podatkov le ocena je najbrž več, vendar jih v tem prispevku ne bi analizirali. Pač pa je prav zaradi takih podatkov vsaka analiza in primerjava med različnimi časovnimi obdobji strokovno vprašljiva. Objavljeni podatki naj bodo zato le prikaz približnega stanja in delovanja visokošolskih knjižnic v Sloveniji.

V Enoti za razvoj knjižničarstva bomo zbirali podatke o delu visokošolskih knjižnic tudi za leto 1996. Zbrane podatke bomo nato posredovali UNESCO in Zavodu Republike Slovenije za statistiko. --- Ana Martelanc

2. Ponovno objavljamo **prijavnico za referat** na strokovnem posvetovanju ZBDS, ki bo potekalo od 27. do 29. oktobra v Portorožu na temo "**Knjižničarji pred novimi izzivi**". Temo posvetovanja smo podrobnejje predstavili v prvi letošnji številki Knjižničarskih novic.
3. Objavljamo program in prijavnico za **mednarodno konferenco "Vloga knjižnic pri ekonomskem razvoju"**, ki bo potekala od **21. - 23. aprila** v Ljubljani.
4. V četrtri prilogi objavljamo tri **naročilnice za strokovne publikacije**:
Centralna tehniška knjižnica v Ljubljani ponuja naslednje publikacije:
 - Univerzalna decimalna klasifikacija
 - UDK - Abecedni register

- Zbornik referatov V. posvetovanja specialnih knjižnic
- Zbornik referatov VI. posvetovanja specialnih knjižnic.

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je letos izdala dve publikaciji, ki vam bosta gotovo koristili pri vašem delu:

- ISBD(M) : Mednarodni standardni bibliografski opis monografiskih publikacij. Predelana izdaja.
- Vsebinska obdelava v vzajemnem katalogu. Navodila in seznam predmetnih rubrik (delovno gradivo).

VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE (31.12.1995)

VISOKOŠOLSKÉ KNJIŽNICE (31.12.1995)

III. CESTALE VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE												IV. SKUPAJ VSE KNJIŽNICE															
KNJIŽNICA			Zbirka knj. gr. nakl.	Zbirka knj. gr. nakl. gr.	ZBIRKA SKUPAJ	P- dardi	Pritrast nakup	Pritrast knj. gr.	Pritrast mek. gr.	PRIKAZ SKUPAJ	Pričast stand.	Odpis Re- vije	Čas- niki	Druge ser. p.	SER. P.	Period.	OBISK	Izposoja na dom	Izposoja v knjižn.	IZPOS.	Medb.	Medb.	MEDBIB. KADRI	SKUPAJ	pos.	SKUPAJ	VSI
61. Visoka pol.-varn. šola*	7,138	30	7,168	0	315	737	6	747	0	0	52	4	0	56	56	*70	*1,400	*1,000	*2,400	19	0	19	1				
62. Inst. za delo pri PF	3,267	0	3,267	0	43	43	0	43	0	0	18	0	0	18	18	501	306	807	0	0	0	0	0	0	3		
63. Knjiž. Instit. za javno upr.	6,552	135	6,687	0	81	81	0	81	0	0	16	16	0	16	16	30	24	0	24	0	0	0	0	0	0		
64. Inst. za kriminol. pri PF	18,797	0	18,797	0	170	379	0	379	0	0	51	51	0	51	51	3,691	10,587	10,587	10,587	28	20	48	2				
65. Inst. za medin. pravo	18,196	0	18,196	0	0	180	0	180	0	0	0	0	0	0	0	173	173	0	173	0	2	2	2	2	2		
66. Pedagoški institut	7,391	5	7,396	0	178	236	0	236	0	0	49	1	0	50	50	728	975	100	1,075	75	6	81	2	81	2		
67. Inst. Jožef Stefan	86,570	47	86,617	0	2,806	7,649	35	7,840	9	38	0	2	2	396	400	400	12,700	3,235	0	3,235	570	2,150	2,720	7	2,720	7	
SKUPAJ	147,911	217	148,128	0	2,806	8,436	41	9,506	9	38	4	172	7	396	591	*17,392	*16,895	*1,406	*18,301	692	2,178	2,870	17				
SKUPAJ VSE KNJIŽNICE	4,364,503	1,277,307	5,635,081	02,557	12,010	58,062	115,662	26,202	142,742	2,157	60,2250	9,444	150	16,957	16,607	1,221,262	1,242,660	1,102,025	2,277,066	25,140	460	65,610	44,6				

LEGENDA:

ocena	knjižnica podatka
*	vrednost podatka
)	Visoka pol.-varn. :
0)	Narodna in univer.
	Centralna tehnična

Strokovno posvetovanje in skupščina ZBDS
"KNJIŽNIČARJI PRED NOVIMI IZZIVI"
27. - 29. oktober 1997
Portorož

Naslov referata _____

Avtor _____

Naslov delovne organizacije _____

Tel./Fax. _____

Ključne besede _____

Izvleček (do 200 besed)

Prijavnico pošljite najkasneje do **15. marca 1997** na naslov: ZBDS, Turjaška 1,
Ljubljana.

**Vloga knjižnic pri
ekonomskem razvoju,
mednarodna konferenca,
Ljubljana, Slovenija, 21. - 23. April 1997**

PROGRAM POSVETOVAJNA

PONEDELJEK 21. april 1997

9.00 - 10.00 *Prijava udeležencev - kava*

10.00 - 11.00 *Otvoritev konference*

Pozdravni nagovori:

- predstavnik MZT
- programski vodja: Graham Cornish
- ravnatelj CTK: dr. Matjaž Žaucer
- predstavnik GZS
- predstavnik Univerze v Ljubljani

11.00 - 13.00

Sekcija 1: The Vital Role of the Library

- *Cornish, G.:* "We do not have it and we cannot afford it" - the vicious circle of economic starvation
- *mag. Pejova, Z.:* Libraries as information providers in transitional economies environment
- *dr. Sečić, D.:* Rising of the new croatian library policy
- *Pivec, F., mag. Seljak T., dr. Šercar T.:* COBISS system in the information economy of Slovenia

13.00 - 15.00 *Kosilo*

15.00 - 16.30

Sekcija 2: Practical Experiences

- *Alemla, A.:* Libraries in economic development: the african experience

- dr. Wissmann, W., Kovačič, C., mag. Vovk Avšič, M.: The part of the "Franhofer - Informationszentrum Raum und Bau IRB" Stuttgart and the Central Technological Library Ljubljana (CTK) in transfer of knowledge from specialized literature to building industry
- Grzecznowska, A.: Experience of polish libraries in business information delivery

16.30 - 17.00 Kava

17.00 - 18.30

Sekcija 3: *Libraries and Economic Development*

- Fuegi, D.: Library economies in Central and Eastern European Countries
- dr. Fabjančič, Z.: Libraries and economic development
- dr. Dimčev, A.: The changes in the society and bulgarian libraries

20.00 - 22.00 Sprejem udeležencev

TOREK 22. april 1997

9.00 - 10.30

Sekcija 4: *The development of Infrastructure*

- Sturges, P.: A sceptical review of the library and technology transfer
- Coote, H.: Business information network
- Segbert, M.: Building the information society: The telematics for libraries and its results

10.30 - 11.00 Kava

11.00 - 13.00

Sekcija 5: *Practical Ways of Success*

- Jakac Bizjak, V.: Building up a business information services system: The role of the national library in a small country

- *Tržan Herman N., Menart, V.*: Information support in the development of a new chemical entity (NCE): the case of TNF analogs
- *Kanič, I.*: Reciprocity of effects: libraries and their environment

13.00 - 15.00 Kosilo

15.00 - 17.00

Sekcija 6: *Influencing the Future*

- *Rigby J., Burke, M.*: Influencing the future: Business links in UK
- *dr.Lapp, E.*: Information as raw material for innovation

Zaključek konference

17.00 - 19.00 Ogleđ knjižnic - Visiting libraries

SREDA 23. april 1997

**10.00 - 14.00 Ogleđ ljubljanskih knjižnic pod strokovnim vodstvom (NUK, LEK, Semeniška knjižnica)
ob 15. uri Ogleđ mesta Ljubljane (po želji)**

ali

9.00 - 17.00 Izlet - ob doplačilu (Bistra, Snežnik, kosilo, Predjamski grad, Postojnska jama)

**Vloga knjižnic pri
ekonomskem razvoju,
mednarodna konferenca,
Ljubljana, Slovenija, 21. - 23. April 1997**

PRIJAVNICA

Prijavljam udeležbo na mednarodni konferenci

Ime in priimek: _____

Knjižnica / ustanova: _____

Delovno mesto: _____

Naslov: _____

Tel. / Faks: _____ E-mail: _____

Če želite sodelovati na tej mednarodni konferenci, ki jo organiziramo knjižničarji in je posvečena našemu delu in naši vlogi pri vsesplošnem družbenem in ekonomskem razvoju države, je sedaj zadnja priložnost, da prijavite svojo udeležbo. Zadnji rok prijave je **10. 3. 1997**. Kotizacija je 250 USD, plačljivo v SIT po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila. Plačilo nakažete na žiro račun Centralne tehniške knjižnice, Ljubljana, št.: 50100 - 603 - 40003. Prosimo, da priavnici priložite tudi kopijo virmana. Na virmanskem nakazilu obvezno navedite Vaše ime in priimek z opombo: za CONF 97.

Datum: _____ Podpis: _____

Izpolnjeno prijavnico s kopijo virmana pošljite na naslov:

Monika Klašnja, Centralna tehniška knjižnica, Trg republike 3, 1000 Ljubljana
(za mednarodno konferenco April 97)
tel.: (061) 176-3758 ali 214-072, faks: (061) 125-66-67, E-mail:
klasnja@ctklj.ctk.si

**Vloga knjižnic pri
ekonomskem razvoju,
mednarodna konferenca,
Ljubljana, Slovenija, 21. - 23. April 1997**

OGLEDI IN IZLET

Ogled Ljubljane

- nedelja, 20. aprila 1997, ob 15. uri
- sreda, 3. aprila 1997, ob 15. uri

Ogledi knjižnic: torek, 22. aprila 1997, od 17. ure do 19. ure
sreda, 23. aprila 1997, od 10. ure do 14. ure

- Narodna in univerzitetna knjižnica
- Lek - specialna knjižnica
- Semeniška knjižnica

Označite željeno!

PRIJAVNICA ZA IZLET

Celodnevni izlet (sreda, 23. aprila 1997, odhod ob 9. uri, vrnitev v večernih urah - (ob doplačilu))

- Tehniški muzej Bistra, grad Snežnik z etnografsko zbirko Polharskega muzeja, kosilo v domači gostilni, Postojnska jama in Predjamski grad.

Cena: 87 DEM (v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju BS)

Ime in priimek: _____

Stroške izleta sem poravnal na Vaš žiro račun št. 50100-603-40003.

dne: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Izpolnjen list za oglede in kopijo virmana za izlet pošljite skupaj z izpolnjeno prijavnico za konferenco.

**Vloga knjižnic pri
ekonomskem razvoju,
mednarodna konferenca,
Ljubljana, Slovenija, 21. - 23. April 1997**

REZERVACIJA HOTELA

Ime in priimek: _____

Knjižnica / ustanova: _____

Naslov: _____

Tel.: _____ Faks: _____ E-mail: _____

Datum prihoda: _____ Datum odhoda: _____

Podpis gosta: _____

Opomba: Želim, da mi sostenovalca določi organizator.

HOTEL	NASLOV	SOBE	Cena v DEM	IZBIRA
Hotel LEV	Vošnjakova 1	enoposteljna	195	
		dvoposteljna	278	
Hotel SLON	Slovenska 34	enoposteljna	134	
		dvoposteljna	195	
Hotel UNION	Miklošičeva 1	enoposteljna	124	
		dvoposteljna	172	
Hotel TURIST	Dalmatinova 15	enoposteljna	87	
		dvoposteljna	126	

Pri vseh hotelih je v ceno vključen zajtrk, turistična taksa in 20 % popust za udeležence konference. Hotel Turist je edini hotel, ki nam zaradi nizkih cen, ni odobril dodatnega popusta. Sostenovalce za dvoposteljne sobe si izbereti sami ali pa v opombo napišite, da to stori za Vas organizator. Priporočamo Vam, da skupaj s prijavnico za udeležbo na konferenci, čimpreje izpolnite in pošljete kopijo tega obrazca v Centralno tehniško knjižnico, ker je število rezerviranih sob po teh cenah v posameznih hotelih omejeno. Prijave za hotelske rezervacije so možne do 10. marca 1997.

*Monika Klašnja
Centralna tehniška knjižnica
(za: mednarodno konferenco April 97)
Trg republike 3, 1000 Ljubljana*

**CENTRALNA TEHNIŠKA KNJIŽNICA
Trg republike 3
1000 Ljubljana**

NAROČILNICA

Ustanova _____

Ulica: _____

Pošta: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____

NAROČAM:

CENA:

☐ Univerzalna decimalna klasifikacija, 1991	4.000,00 SIT
☐ UDK - Abecedni register, 1994	6.000,00 SIT
☐ Zbornik referatov V. posvetovanja, 1994	2.000,00 SIT
☐ Zbornik referatov VI. posvetovanja, 1996	3.000,00 SIT

Datum: _____ Podpis odgovorne osebe: _____

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

N A R O Č I L N I C A

Ustanova: _____

Ulica: _____

Pošta: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____

Naročam _____ izvodov publikacije ISBD(M) : **Mednarodni standardni bibliografski opis monografskih publikacij. Predelana izdaja.**

Datum:

Podpis:

Priloga Knjižničarskih novic 7(1997)2

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

N A R O Č I L N I C A

Ustanova: _____

Ulica: _____

Pošta: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____

Naročam _____ izvodov publikacije **Vsebinska obdelava v vzajemnem katalogu. Navodila in seznam predmetnih rubrik (delovno gradivo).**

Datum:

Podpis: